

bels ur se fogja állítani. A Vatikán fejé-
nek az az álláspontja, mint elődjének év-
századokkal ezelőtt. Hogy lehet tehát az,
hogy a pápa elítéli a horogkeresztesek
vallásüldözéseit, Göbbels ur pedig a pápát
ítéli el, mint a horogkeresztes üldözö-
jét? Mert, hogy kettőjük közül az egyik-
nél a hiányzó fogalmak helyébe szavak to-
lakszanak, azt senki se fogja kétségbe
vonni.

Midőn Göbbels az istenért és hazáért vi-
vott harcát befejezte a széskéken, átca-
pott az elemébe, az Isten és a vallás ellen-
ségének, a világszidóságnak a dorgálásá-
ba: „Lássátok — mondotta — a zsidóság
a világ ellensége, a kulturák megsemmisí-
tője, a népek parazitája, a káosz gyerme-
ke, a gonoszság inkarnációja, a dekompo-
zió fermentuma, az emberiség széthullá-
sának démona: Barcelonában a zsidó
Bischitzki, Párizsban fajtestvére Fratkin,
az osztrák Hirtenbergben a zsidó Mandl,
Amsterdamban a zsidó Wolf, Rotterdamban
a zsidó Cosen és társai. Dániában a
zsidó Diamant, Prágában a zsidó Kindler
és társai“. Göbbels ezzel felsorakoztatta
Európa államaiban az ágyugyárok zsidó
résztvevőit és mialatt szavai a sóhaj-
szellő szárnyán továszalltak, Mussolini
olasz miniszterelnök éppen abban a pillá-
natban tüntető látogatást tett a Krupp-
műveknél, a Cohenok és Diamantok telhe-
tlen konkurenciájánál, a világ leghatalma-
sabb ágyugyárában, melyeknek gyilkos
szerszámai azt a nagy boldogságot és élvez-
tetet fogják az ellenséges világ ifjúságá-
nak szerezni, hogy árja puskaalvedékek
és árja ágyugolyók által lehelhetik ki
értékes életüket...

Ami pedig a horogkereszteség harcát
illeti, melyet a kulturáért és civilizációért
folytat, úgy látszik, e téren is az egész vilá-
g fogalmi megbetegedtek, csak éppen
Göbbels ur fogalmi maradtak meg isten-
áldotta egészségben. A német felfogással
szemben különösen szembeöltő Ausztria
példája. Vegyük például a bécsi „Szellemi
Alkotók Otthonát“. Ennek az intézmény-
nek az európai szellemi vezérek „Európa
legjobb játékonysági intézménye“ titulu-
sát adták. Védelmét dr. Theodor Innitzer
kardinalis, osztrák hercegérsek, a legfőbb
osztrák hivatalos körök, valamint a leg-
előkelőbb társadalmi személyiségek vállalták.
Csaknem 1000 orvos, zeneszerző, mu-
zikus író újságíró, színész, festőművész,
szobrász, ügyvéd, építész, mérnök és ké-
mikus védenca van. A nappali menedék-
hely tagjai a fényűzéssel berendezett ka-
szinóban nemcsak reggeltől estig tartó-
kodhatnak, hanem 7-7 lejért anyai ká-
vét, kakaót és vajkenyeret fogyaszthat-
nak, ahányszor csak megehülnek. A ragyo-
gó tisztaságu háromemeletes klub véden-
cei urak, akik a hét lejjel megfizetik azt,
amit elfogyasztanak. A nagyüzemek két
év alatt csaknem 50 ezer vendége volt, kik
mintegy 100 ezer adagot fogyasztottak.
Végighaladva kényelmes fotójokban ülő,
reggeliző, vagy íróasztalok előtt dolgozó
írók, zeneszerzők és egyéb művészek kö-
zött, a német újságírók felvetették Chmel
elnök előtt, aki egyuttal a Vaterlandische
Front és az osztrák katolicizmus egyik ve-
zető személyisége is, az árja paragrafus
kényes kérdését.

Az elnök már a tekintetével is tiltako-
zott. Göbbels urat megszegyenítő határo-
zottsággal hangsúlyozta, hogy a bécsi szel-
lemi alkotók otthona keresztény intézmény
tehát keresztény szeretetet gyakorol és
ezért semmilyen felekezeti szempontja
nincs tekintettel. A vendékek 50 százaléka
zsidó. Az osztrák hercegérsek patrónusa
alatt álló és az osztrák hazafias front ke-
belében alakult keresztény játékonyságu
intézmény védenecinek fele...

Es mialatt Göbbels ur harcot hirdetett
a kulturáért és civilizációért, ami a német-
országi zsidók kiirtása után most mar a
külföldi zsidóság elleni irtóhadjáratot je-
lenti, a bécsi művészek csöndes és előkelő
menedekhelyén Innitzer kardinalis disz-
krétén és négy szemközti kezdi osztogatni
a bajbajutott zsidó művészek és intellek-
tuelek között a télikabátokat, a meleg ru-
hákat, a meleg fehérneműket és meleg ba-
ráti vizsgálati szavait. Ha szembeállítjuk
Göbbels ur sokórás beszédének fenyegető,
zuhogó szavait a bécsi kardinalis és kör-
nyezetének emberséges keresztényi csele-
kedetével, akkor megint csak fölülkerekedik
az a kérdés, hogy kettőjük közül melyik-
nek betegedtek meg, vagy melyiknek hi-
ányzanak a fogalmi?

URODONAL
a legjobb
reuma elleni szer!

Azok számára, akik nem voltak eléggé óvatosak és nem kezelték magukat a súlyos fájdalmak jelentkezése előtt.

azt ajánljuk, hogy használják mint azonnali csillapítószer a **LINCOL** balszámot, amely erősen aktív hatása, nincs kellemetlen szaga

és nagyszerű eredményeket mutat fel az összes reumatikus eredetű bántalmaknál, gyorsan enyhíti a ízületek köszvényes daganatait. A LINCOL megszünteti a fájdalmakat, míg az URODONAL a szenvedés alapokát kezeli eredményesen.

CHATELAIN KÉSZÍTMÉNY MEGBIZHATÓ MÁRKA

„A Balfour-deklaráció nem emlékmű, hanem élő valóság“ —

mondotta Brodetsky professzor a londoni jubileumi ünnepeken. Az olasz sajtó cionista- és angolelleses támadásai

Békét akarnak az arabok?

London, november 9. Az angliai cionista szervezet bevezette a Balfour-deklarációt a Zsidó Nemzeti Alap anyakönyvébe. A bevezetésről szóló okmányt ünnepélyes keretek között nyújtották át Lord Rotschildnak, aki nek nem élt elhunyt apjához intézte lord Balfour emlékeztetés nyilatkozatát. Az ünnepség keretében több beszéd hangzott el zsidó és nemzsidó vezető személyiségek részéről.

Brodetsky professzor, a cionista ekzekutív tagja kijelentette, hogy meggyőződése szerint az elkövetkezendő husz évtized a zsidóság államalkotó érzékének megerősödését és nagyobb fokú zsidó szabadságot fog hozni. 1937. évben — mondotta Brodetsky professzor — nem husz év előtti emlékmű csupán a Balfour-deklaráció, hanem élő valóság, amely mindig velünk lesz. Senkinek tudhatja, hogyan alakul a történelem. Talán más dokumentumok lépnek majd a Balfour-deklaráció, vagy a mandátum helyébe a gyakorlati politika nézőpontjai alapján. De a Balfour-deklaráció fennmarad a történelemben, mint a palesztinai fejlődés valóságos elindítója és Rotschild nevét mindig tisztelettel és szeretettel fogja megőrizni a zsidó nép emlékezte.

Egy év múlva megmarad a zsidó állam?

Herbert Slidobham (a Scrutator álnév alatt író jeles angol publicista) kijelenti, hogy bizik a Balfour-deklaráció megvalósításában, jóllehet az elmúlt husz év alatt nem éppen úgy alakultak az események, mint ahogy azt 1917-ben várták. Voltak csalódások. Most azonban úgy látszik, hogy szerencsésebb fejlődés kezd kibontakozni. A múlt hibáinak fel-

MIKOR A REUMA

EGY

NŐ EGÉSZSÉGÉT TESZI TÖNKRE

ez sokkal sajnálatra méltóbb, mint a férfi.

1. Mert a nő kevésbé erős és ellenállóképes.
2. Mert családi és háztartási köteleztségei jobban és állandóan igénybe veszik. Tehát óvakodnia kell a betegségtől és a szenvedéstől: éppen ezért nem tudjuk eléggé ajánlani, hogy szedjen URODONAL-t, amely eltávolítja a szervezetből a húgysavat, a salakokat, mérgeket és az összes ártalmas anyagokat, így a szervezet és az egészség legkitünőbbet védelmezoje.

Az URODONAL eredményesen használható a következő esetekben:

REUMA
EMESZTESI ZAVAROK
MAJPANGAS
VESE ES HOLYAG BANTALMAK
KOSZVENY
VESEHOMOK
IDEGGYULLADÁS
BORKIUTESOK
BETEGES ELHIZAS
ERELMESZEDES.

LINCOL

mint azonnali csillapítószer a

balszámot, amely erősen aktív hatása, nincs kellemetlen szaga

és nagyszerű eredményeket mutat fel az összes reumatikus eredetű bántalmaknál, gyorsan enyhíti a ízületek köszvényes daganatait. A LINCOL megszünteti a fájdalmakat, míg az URODONAL a szenvedés alapokát kezeli eredményesen.

THEOB. HETTCAMAR. G.S.B.
KAPOR
TOSZAGUR
No. 1 S 7 3221

Az olasz lapok kirohadásai

Róma, november 9. Az olasz sajtó a Balfour-deklaráció huszadik évfordulóját arra használja fel, hogy együttészét fejezze ki az „üldözött palesztinai arabok“ iránt, a mandátárius hatalom ellen vivott harcukban. Az Il Popolo di Roma hosszabb cikkben mutat rá azokra az okokra, amelyek Angliát a Balfour-deklaráció megtételére indították, majd a következőket írja: „Ha Anglia tovább is kitart amellett, hogy a zsidók begyökeresződését mindenáron lehetővé tegye Palesztinában, úgy ennek további a-ab zavargások és felkelések lesznek a következményei a jövőben.“

A „Regime Fasiszta“ című lap az arabok „nemzeti gyászáról“ ír és kijelenti, hogy az arabokat megfosztották polgári jogoktól, guzsa kötötték mozgási szabadságukat és száműzték vezéreiket.“

Az „Il Teve“ című nagy olasz napilap vezércikkben intéz éles támadást a cionizmus és Dávid Prato római főrabbi ellen. Tekintet nélkül arra, — írja a lap — hogy 1934 végén számos olaszországi zsidó kijelentette, hogy semmi közük a cionizmushoz és csak egy hazájuk van, Olaszország, — ma újra felütik a fejüket a zsidók és hangoztatják a cionista ideológiával való kapcsolataikat. Bizonyítékul Prato főrabbi Buuapesten tartott előadását hozza fel és idézi a Mult és Jövőből a főrabbi budapesti beszédét, bizonyítékul annak, hogy a főrabbi meggyőződéses cionista és hogy a zsidók nem adták fel a Cionba vetett hitüket.

„Az arabok békét akarnak“

Jeruzsálem, november 9. Az „Al Islamia“ című arab lap felhívást intéz legutóbbi számában az ország arab lakosságához, hogy vessen véget a terrornak. A lap hangsúlyozza, hogy az arabok békét akarnak. Az eddigi arab politika negatívumokban merült ki. Minden ajánlatra, amit az araboknak tettek, elutasító választ adott anélkül, hogy gyakorlati ellenjavaslatokat tett volna. Az arabok tudták, hogy mit akarnak, de nem volt bátoráguk azt nyíltan megmondani.

A Falastin című arab lap értesülése szerint az iraki kormány közölte az angol kormánnyal, hogy hajlandó volna közvetíteni a palesztinai nehézségek megoldása érdekében, de csak azzal a feltétellel, ha megengedik a számított arab vezetők visszatérését Palesztinába.

Az A. C. politikai tanácsok értekezlete

A cionista Actions Comité politikai tanácsa november 3-án értekezletet tartott Jeruzsálemben Ussiskin elnöke alatt. A politikai referátumot M. Shertok az ekzekutív politikai osztályának vezetője tartotta, aki beszámolt az ekzekutív genfi, londoni és jeruzsálemi tevékenységéről, majd a palesztinai helyzettel foglalkozott.

Ezután Ussiskin és Ben Gurion szóaltak fel, majd megindult az általános vita, amelyben rav Berlin, Sup aski, Remez, Blumenfeld, Ben Zwi, Locker, Chasan, Ideisohn, Weinstein, Zuchovitzki, dr. Mossinson, Tabenkin, Grünbaum és Kaplanski vettek részt. A felszólalásokra Shertok válaszolt, majd több határozati javaslatot fogadtak el.

Fegyelmi döntés Meir Grossmann ellen

Ugyancsak Jeruzsálemből jelentik, hogy a cionista becsületbűnös felfüggesztette Meir Grossmann, a zsidó állampárt vezérének a cionista Actions Comité tagjaként gyakorolt jogait. Grossman ellen tudvalegőleg azért indított eljárást a becsületbűnös, mivel nyilvánosságra hozott egy bizalmas és titkos dokumentumot Weizman Chaimnak Ormsby Gore gyarmattügyi miniszterrel folytatott magánbeszélgetéséről. Ezzel a cionista fegyelmet szegte meg és ártott a cionista ügynek. A felfüggesztés azt jelenti, hogy Grossman nem élhet A. C. tagsági jogaival, nem gyakorolhatja az A. C. elnökségben és politikai bizottságban viselt tisztségét.

Dr. Szinetárné

Mme ILLA

külföldi tanulmányutjára hazaérkezett.

KOZMETIKA

kezeléseit megkezde.

Tanítványok kiképzése.

Cluj, P. M. Viteazul 39. I. em. Tel. 18-09.

Oradea, nov
A Zsidó Párt
mult vasárna
Dél előtt 10 ó
ber járult az
zatát. A beav
tapasztaltak
ségben, látták
nyilvánuló pá
birtak szóhoz
erre még nem
fordult elő.

S egyöntetű
nagyváradi zs
szak következ
Ahhoz, hog
son magának
várádon végt
szágrész leg
város valóban
Az askenáz
gyökerei van
gos központja
rachi, ez az
vid husz eszt
ramarosi zsid
ugyancsak ez
son keresztül
parlamentbe.
Nagyváradi

Vasárnap
tömeg veró
Csarok epur
re, a partu
nak. A reg
toti be az a
most rejott
tasokat szemé

12 óra tele
zser es mega
A pártok be
Dr. Fiscner
tettes le. Az
Nuszorom Sa
vezetője dr. A
bediktalja a
külárol szó
veszi a szava

Érdekes
amely szava
itt latjuk az
örködnek a tr
a cionista tá
ideszakadt sz
magyarpartit
keresztül gab
akik vadász
és permizt vis
a sorban egy
pal a kezében
gyáiban dolg
nek vagyona
A hatalmas
választja el
kukucsálnak
egész kocsi
be az egész
a választásho

A terem eg
zsef, a Zsidó
moly tanácsk
ussal. A Szöv
mogását ha
napján kom
tot a zsidóság
elnök elegáns
rendelkezésér
a sikerért. H
ilyesmit is me
Az erős el
kedik kedves
első izgalma
nő dr., a más
adja szavazat
szórakozotta
lista szavaz
elnöknek. Fig
vedésre. Az
megengedi, h
Megfogják a
dr. Klein Er
pette megme

Nagyvárad zsidósága szavaz...

Színfoltok a nagyvárad zsidópárti választásról

Oradea, november 8. (Az Uj Kelet tud.) A Zsidó Párt nagyvárad tagozata az elmúlt vasárnap új vezetőséget választott. Délelőtt 10 órától délután 3-ig 1396 ember járult az urnák elé és leadta szavazatát. A beavatottak és a szakértők és a tapasztaltak ott állottak a szavazó-helyiségben, látták a választással szemben meg nyilvánuló páratlan érdeklődést és nem bírtak szóhoz jutni. Hát igen, mondták, erre még nem volt példa, ilyesmi még nem fordult elő.

S egyöntetűen állapították meg, hogy a nagyvárad zsidóság történelmében új korszak következett be.

Ahhoz, hogy az ember képet alkothasson magának arról, ami vasárnap Nagyváradon végbement, ösmernie kell az ország egész legnagyobb zsidó városát. Ez a város valóban az antitezisek gyűjteménye. Az askenáz zsidóságnak itt erős, mely gyökerei vannak, itt van az Aguda országos központja, itt bontott zászlót a Mizrahi, ez az a város, amely az elmúlt rövid husz esztendő alatt közel tizezer máramarosi zsidó lelket olvasztott magába, s ugyancsak ez a város kiüldött több cikluson keresztül magyar-zsidó képviselőt a parlamentbe.

Nagyváradon hallani lehet az erősen

Megindul a szavazás

Vasárnap délelőtt 9 óra felé hatalmas tömeg verődött össze a kereskedelmi Csarnok épülete előtt. Dr. Fischer József-re, a párt tartományi elnöke varakoznak. A régi vezetősek lemondása óta ott volt be az ad interim elnök tisztjét, s most lejött Kolozsvarról, hogy a választásokat személyesen levezesse.

Az óra felé megérkezett dr. Fischer József és megalkotta a választási bizottság. A pártot benevezik a bizalmi embereket. Dr. Fischer konstataja, hogy két listát tettek le. Az első számú lista vezetője Nuszbaum Samuel, a második számú lista vezetője dr. Klein Ernő. Dr. Fischer József bediktálja a választási bizottság megalakulásáról szóló jegyzőkönyvet és kezdetet veszi a szavazás.

Kik jöttek szavazni?

Érdekes képet nyújt a tarka tömeg, amely szavazólapjával az urna elé járul. Itt látjuk az agudistákat, akik feltékenyen orkódnak a tradíciók szemében, itt vannak a cionista tábor veteránjai, Máramarosból idecsalókat szakállas-pánaszos csaszidók, magyarpárti vezető emberek, akik éveken keresztül gabbe tisztet viseltek a pártban, akik vadászatra járnak, kutyát tartanak és pénzliit viselnek a kalapjukban. Ott áll a sorban egymás háta mögött, szavazólapjal a kezében a munkásfiú, aki a textilgyárban dolgozik és a nagykereskedő, akinek vagyonát milliókra becsülik.

A hatalmas szavazóhelyiséget üvegfallal választja el az udvartól. Kiváncsi szemek kukucskálnak be az ablakon. Az utcán egész kocsi raj mozog, pártkörtések járnak be az egész várost, hozzák az embereket a választáshoz.

A terem egyik sarkában Lechner József, a Zsidó Nemzeti Szövetség elnöke komoly tanácskozást folytat egy pártkorifeussal. A Szövetség az első számú lista támogatását határozta el és a választás előnapján kommuniké utján ezt a határozatot a zsidóság tudomására hozta. Lechner elnök elégáns nyolchengeres kocsija a párt rendelkezésére áll egész nap. Drukkolnak a sikerért. Ha már egyszer Nagyváradon ilyesmit is megértünk.

Az erős elánnal induló választás bővelkedik kedves, mulatságos epizódokban. Az első izgalommal teli félórán Klein Ernő dr., a második számú lista vezetője leadja szavazatát. Valaki megfigyeli, hogy szórakozottan összehajítja az első számú lista szavazólapját és azt nyújtja át az elnöknek. Figyelmeztetik a nyilvánvaló tévedésre. Az elnök mosolyog, kivételesen megengedi, hogy a cédulát visszarútsák. Megfogják a szavazólap egyik csücskét és dr. Klein Ernő általános derűtség közepette megmenti a saját szavazatát.

művelt, vagy túlművelt ember helyeslését, vagy rosszslását. De lelkesedni? Rajongani, mozgalmat csinálni, demonstrálni, időt és energiát pazarolni ilyesmire? No nem, erre itt még nem volt példa. Még a hitközségi választások sem váltanak ki itt különösebb érdeklődést, holott a hitközség évszázadok óta igazi terepuma a zsidó házi-politikának.

Mi történt mégis, hogy a nagyvárad zsidóság megmozdult és felsorakozott a Zsidó Párt zászlója alatt?

Körülbelül egy félszázaddal ezelőtt néhány ember, akik azelőtt részben más politikai formációkhoz tartottak, rájöttek arra, hogy a zsidóság önvédelmi harcában szükség van egy erős politikai instrumentumra és szükség van az erők összetegésére.

Ebből az elgondolásból született meg a zsidópárti reorganizáció eszméje. Előbb egy kis csoport dolgozott ezen a munkán, majd egyre szélesebb rétegek kapcsolódtak be. Párhónapos megfeszített munka után odajutottunk, hogy a nagyvárad zsidóság minden rétege beleilleszkedett a zsidópárti keretbe. S ennek az alakulatnak az erőpróbája volt a vasárnapi nagy választás.

Délig több, mint ezer ember szavazott le. Egy óra után kifogy a 3000 darab szavazólap. Újságpapirt szeletelnek fel, vastag ceruzával római egyest és kettest rajzolnak rájuk és ezután így folyik a szavazás.

Félkettő van, majd két óra, senki sem gondol az ebédre, szünet nélkül folyik a szavazás. A szavazatszedő elnök pillanatig sem pihen. Egymásután telnek meg az urnák, már a harmadik is tele van, késsel gyümöszölik bele a sok papírt. A Kereskedelmi Csarnok előtti térségen nagy tömeg gyűlt össze, tudják, hogy 3 órakor minden körülmények között lezárják a szavazást és kíváncsiak az eredményre.

Felnyitják az urnákat

Pontosan három órakor nyitják ki az első urnát és hozzáfognak a szavazatok összeszámolásához.

— Kettő — mondja az elnök, a második számú lista célzóva — kettő — egy — kettő — kettő. — — —

Egyetlen pillanatra elkomolyodnak az arcok. Mi ez? Meglepetés volna? Szinte lehetetlen, hiszen mindenki majdnem biztosra vettek az első számú lista győzelmét. Néhány pillanatig favorit a második számú lista, majd tucatjával kerülnek elő az urna mélyéből az első számú lista cédulái.

Otszáz — állapítják meg hangosan. Majd: 600 — 800 — 900 — 1000. Kicsi taps. Lassan kiürül mind a három urna és az elnök kihirdeti az eredményt.

Leadtak 1396 szavazatot, ebből az első számú lista 1066 szavazatot, a második számú lista 330 szavazatot kapott.

A szavazás után dr. Fischer József rövid beszédet intézett az egybegyűtökhöz. Örömmel konstatálja, hogy Nagyvárad zsidósága felismerte az idők parancsoló szavát, amely a feltétlen zsidó egységet diktálja. A választás nemes küzdelem volt és ő nem szeretne azzal az érzéssel távozni, hogy itt győzők és legyőzöttek voltak. Köszönetét és elismerését fejezi ki a párt leköszönt vezetőségének azért az értékes munkáért, amit végeztek és kéri, hogy most is, midőn mások tartják kézben a párt irányításának gyepelét, legyenek lelkes, odaadó hívei a pártnak. Mert akkor ezt a megmozgatott hatalmas zsidó energiát produktív irányba lehet teremni, hogy komoly formában szolgálja a zsidó nép ügyét.

Dr. Gellért Miksa, a tagozat ajonnan megválasztott ügyvezető elnöke köszönetet mond a tartományi központ támogatásáért és ígéretet tesz arra nézve, hogy a nagyvárad tagozat a párt által lefektetett princípiumok alapján fog működni.

A két ellenfél kezét fog Leitmann Dezső a lemondott vezetőség

Nézd csak,

most habzó „NIVEA”-fogpasztát is kaphatunk. Most választhatunk: habzót vagy nem-habzót vegyünk, bármelyiket megkaphatjuk.

A habzó „NIVEA”-fogpaszta 20 — Lej

nevében mond köszönetet dr. Klein Ernőnek. Utána dr. Klein Ernő emelkedik szószórára és bejelenti, hogy nincs keserűség a szívében, mert az a 330 szavazat, amit a vezetése alatt álló csoport listájára leadtak, felháborítja őt arra, hogy továbbra is dolgozzon a párt érdekében.

Ezután hatóságos kibékülési jelenet következett dr. Weisz Endre, a szervezeti és politikai szekció ujonnan választott vezetője és dr. Klein Ernő között. Ezzel a Zsidó Párt nagy napja véget ért.

A választás lezajlott. Nagyvárad zsidósága felelt a hívó szóra. A szavazó urna elé járult. Kompakt tömegekben sorakozott a Zsidó Párt zászlója alá. Soha nem látott és sehol nem tapasztalt érdeklődést tanusit a párt minden megmozdulásával szemben.

A nagyvárad zsidóság mandátumot adott a reorganizációs bizottság kezébe.

S most várja, hogy kezdődjék a nagy munkaperiódus.

(sch. d.)

A Zsidó Párt nagyvárad tagozatának ujonnan választott vezetősége a következőképpen alakult:

Elnöki tanács: Nuszbaum Sámuel, Leitner Lázár, Reich József, Ullmann István,

Mittelmann Jakab, Fuchs Salamon, dr. Markovits Ignác, dr. Gellért Miksa, dr. Weisz Endre, Leichtmann Jenő, dr. Kepes Miklós, Keszenbaum Miksa, dr. Várdi Ödön, Wasserstrom Sándor, dr. Nádas István, Axelrad József, Juszt Mózes, London Ármán, London Lajos, dr. Weimann Izsák, Batori Dániel, Bleier Adolf, Léwy Lázár, dr. Schwartz Árpád, Lechner József, dr. Bárdos Imre, Neumann Lipót, dr. Deutsch Elemér, Leitner Zoltán, Keszenbaum Zoltán, Silbermann József, dr. Rippner György, Schön Dezső, Groszmann Benő, Frank Dezső, Farkas Vilmos, Kohn Dávid, Leitner Sándor, Reisz Béla, Erdélyi Jenő, Citter Jenő, Groszmann Ödön, Dénes Izidor, Silbermann Andor, Epstein Sámuel, Deutsch Jenő, dr. Schönfeld Jenő, Friedmann Ármán, Reichard Dezső, Mittelmann Ferdinand, Mihály Áron Aladár, Kohn József, Vass András, Grosz Sándor, Rézműves N., Kain László, ifj. Nuszbaum Sámuel, Rosenberg József, Berkovits Jenő, Weinberger Mór, dr. Osváth György, dr. Fried József, dr. Erdész István, Berkovits Bernáth, Vadász Pál, Spitz Artur, Klein Lajos, Perl Géza. *Permanens vezetőség:* dr. Gellért Miksa elnök, dr. Weisz Endre alelnök, London Ármán pénztáros, dr. Nádas István titkár és dr. Kepes Miklós ügyész.

SELECT MOZGO

MA RENDKIVÜLI PREMIER!

Nyilvánosság kizárva

minden szülő érdeklő szenzációs film a mai modern fiatalság életéről. Főszerepekben: Sabine Peters (a 40 ÉVES ASSZONY sztárja) Ivan Petrovich, Olga Tschowwa. Műsoron kívül hangos hi-fadó!

A másodfoku berni ítélet is megsemmisítő csapást mért Cion bölcseinek jegyzőkönyvére

A berni főtörvényszék válasza a nácik „győzelmi” hirdésaira

Bern, november 9. A „Cion bölcsei jegyzőkönyvének” perében hozott felelősségi ítélet, melyről megemlékezett az Uj Kelet, világszerte élénk feltűnést keltett és különösen az antiszemita sajtó úgy állította ezt be, mintha az antiszemitizmus erkölcsi győzelmét jelentené a berni vádlottak felmentése. Ez a körülmény arra készítette a berni kantoni bíróságot, hogy köztegye az ítélet indokolását a hivatalos svájci távirati iroda útján. A hivatalos nyilatkozat a következőképpen hangzik:

„A másodfoku bíróság kijelentette, hogy semmiesetre sem merült fel a legkisebb bizonyíték sem a Cion bölcsei jegyzőkönyvének autentikus volta és megállapítást nyert, hogy a jegyzőkönyveknek legalább fele plágium. A jegyzőkönyvek és a másik két inkriminált írás politikai pamflettek a zsidók ellen. Az e fajta antiszemitizmust, amely a harmadik birodalomban állampolitikává nőtte ki magát, bizonyos emberek Svájcba is be akarták vezetni, de a svájci nép idejében tudatára ébredt büszke hagyományának a svájci alkotmány negyedik szakasza értelmében, amely biztosítja az összes polgárok egyenjóságát, a zsidókat is beleértve. A szóban forgó pamflettek a legalacsonyabb fokon álló irodalmat képviselik, ha nem is az 1936 szeptember 10-én, az ifjuságot veszélyeztető erkölcstelen irodalomról szóló törvény értelmében.”

Jóllehet a berni főtörvényszék kijelentette, hogy a jegyzőkönyvek nem esnek az 1936 szeptember 10-iki törvény rendelkezései alá, de az ítélet indokolása erkölcsileg elítéli a

pamfletet. A berlini náci sajtó ennek ellenére is úgy állítja be a berni ítéletet, mintha az a „világzsidóság” súlyos vereségét jelentené.

A zürichi „Israelitische Wochenblatt”, a berni ítéletéről szólva kijelenti, hogy a berni ítélet csak akkor lehet érthető, ha azzal egyidejűleg a hatóságok betiltják a Jegyzőkönyvek behozatalát és terjesztését. A svájci zsidók — írja a lap — sohasem tekintették ezt a pert politikai pernek és nem állott számban. Céljukban a „svájci bírák előtt háborút vívni a Harmadik Birodalommal”, mint ahogy a német „győzelmi” jelentések hangoztatják. A törvényes eszközökkel védekezni akarnak azon gyűlöletes és jogtalan megaláztatás ellen, amelybe Németországból fizetett ügynökök akarják taszítani a svájci polgártársaik előtt. A hazugságot maradéktalanul felfedték. Az igazgatónak nemcsak, hogy nem sikerült bizonyítaniok a jegyzőkönyvek valódiságát, de sikerült bebizonyítani azoknak hamisított voltát. Ezt a másodfoku bíróság is elismerte. A per értéke abban rejlik, hogy ártalmatlanná tette ezt a fegyvert a svájci zsidók ellen.

Az ardeali zsidók találkozóhelye!

BERKOVITSNÉ

(Oradea) orth. kóser étterme (a baia marei rabbi hechsere)

BUCUREȘTI,

Str. Lipsani 7. Telefon: 462-91. Socec háttamogótt. Postavámmal szemben. Elsőrangú erdélyi konyha!

Zinetárné

ILLA

nyutjára hazaérkezett.

METIKA

ait megkezdte.

nyok kiképzése.

szul 39. I. em. Tel. 18-09.

SZÍNHÁZ-FILM-MŰVÉSZET

3:1 a szerelem javára

— Szerdán és csütörtökön 11. és 12. előadás —

Az idei szezon nagy revü-operettségére a 3:1 a szerelem javára szerdán és csütörtökön este ismét szerepel a színház műsorán. Az

első jubileuma felé közeledő kitűnő, gyönyörű kiállítású revü-operettnek ez lesz 11. és 12. előadása.

Erdélyi Mihály új operettje: Sárgapitykés közlegény

— Bemutató előadás pénteken este —

Sokszor elég egy szindarabról annyit tudni a közönségnek, hogy ki a szerző. Az Erdélyi Mihály darabjainál ez azonban mindig elég. A népszerű színész-szerző, akinek saját színháza van, s akinek annyi sok nagyszerű operettjét játszotta a mi színházunk is, olyan jóízű operetteket szokott írni, amelyek mindig százszázalékosan érnek meg. Olyan egyéni stílusa, olyan tipikusak a figurái, hogy egy-egy operettjének a sikeréhez elég annyit tudni róla, hogy „Erdélyi Mihály operett”.

Legújabb darabja, a Sárgapitykés közlegény a szezon egyik leghangosabb, legnagyobb sikere, ugyanígy, hogy Erdélyi Mihály, aki a saját színháza számára írta a darabot, nyári szünetet sem tartva játszotta azt, sőt annak előadásai belenyúltak az idei szezonba is. Több mint százszor került színre eddig ez az operett, s el lehet róla mondani,

hogy Erdélyi Mihálynak ez egyik legsikerültebb alkotása.

A mi színházunk pénteken este gondos előkészületek után, gyönyörű, új kiállításban s a lehető legjobb szereposztásban mutatja be az operettet, amelyre már most olyan hatalmas a közönség érdeklődése, hogy biztosan itt is sorozatos előadásokban fog színpadra kerülni.

A Gróf László rendezésében bemutatásra kerülő Sárgapitykés közlegény főszerepeiben az operettársulat teljes személyzete felvonul, s mindenki tudásának teljes latbavetésével igyekszik azon, hogy a közönség tökéletes előadást kapjon. Az operett főszerepeit Solyósi Magda, Urmóssy Magda, Sándor Stefi, Czopán Flóri, Beness Ilona, Jenei János, Fülöp Sándor, Tompa Sándor, Csóka József, Réthely Ödön, stb. alakítják.

Dela Lipinskaja egyetlen előadástje teljesen új műsorral folyó hó 20-án, kedden este

A világhírű dívoz, Dela Lipinskaja, amerikai turnéja előtt ez évben is elátogat Kolozsvárra, hogy bámulatba ejtse egyedülálló művészetével az igényes kolozsvári közönséget.

Műsorán ezuttal 20 eddig még itt nem hallott, teljesen új sláger szerepel, amelyek közül kiemelkedők Lady Hamilton, Pompadour, Messalina, Katharina és Marlene Dietrich

remek utánezatai. Csak természetes, hogy ezekhez a számokhoz pazar toalettek is keljenek s így a nagyszerű dívoz nemcsak egyéni varázsával, hanem divatrevüjével is igen nagy sikerre tart számot.

Jegyek a Magyar színház pénztáránál csütörtöktől kezdve kaphatók.

A SZÍNHÁZ HETI MŰSORA:

Szerda fél 9: 3:1 a szerelem javára. (11-ed-szer.)

Csütörtök fél 9: 3:1 a szerelem javára. (12-ed-szer.)

Péntek fél 9: Sárgapitykés közlegény. (Erdélyi Mihály nagyszerű operett-újdon-sága, nagyszabású, teljesen új kiállításban. Rendező: Gróf László. Vezényel: Schreiber Alajos. Diszletek: Rajnai Sándor és Kudelász Károly. Táncoz: Tébán János. Főszereplők: Solyósi Magda, Urmóssy Magda, Sándor Stefi, Bázsa Éva, Jenei János, Tompa Sándor, Csóka József, Fülöp Sándor, Csengeri Aladár, Homm Pál, stb. Premierbérlet 12. szám.)

Szombat d. u. 5: Meseáruház. (Olcsó hely-árakkal.)

este 9: Sárgapitykés közlegény. (Rendez bérlet 12. szám.)

Vasárnap d. u. 3: Urilány szobát keres. (Olcsó helyárakkal.)

d. u. 6: Sárgapitykés közlegény.

este 9: Sárgapitykés közlegény.

Hétfő fél 9: Sárgapitykés közlegény.

Kedd fél 9: Sárgapitykés közlegény.

A ROMAN OPERA MŰSORA:

Szerda, november 10: Fidelio.

Péntek, november 12: Három a kislány.

Vasárnap, november 14 (matiné): Három a kislány.

Hétfő, november 15: Enescu hegedűhangver-senye.

Szerda, november 17: Faust és Valpurgi éj-szakák. (A. Tripón tenorista fellépésével.)

ROYAL MOZGO MUSORA:

Hétfőtől: Maurice Chevalier legnagyobb vigjátéka: A mosoly varázsa. Csak 3 napig.

CAPITOL MOZGO MUSORA:

Pemier! Benjamino Gigli, a világ legnagyobb tenoristájának ezidei egyetlen filmje: Öfensége énekes. Műsor előtt: Új világ-híradó.

SELECT MOZGO MUSORA:

Szerda, csütörtök, péntek, szombat, vasárnap: Nyilvánosság kizárva. Érdekesítő film a modern fiatalság életéből. Főszerepekben: Sabine Peters (40 éves asszony

szárja), Petrovich Iván és Olga Tschewowa.

URANIA MOZGO MUSORA:

Szerda, csütörtök, péntek, szombat, vasárnap: A franciák szolgálatában. Izgalmas kém-film, főszerepekben: Edwige Feuillere és Erich v. Stroheim.

MUNKÁS MOZGO MUSORA:

Szerdán és a következő napokon 3, 6, 9-kor: I. Regina. Társadalmi dráma. Fősz.: Adolf Wohlbrück és Olga Tschewowa. II. Bengal tigris. Az évad legizgalmasabb dzsungel drámája. Fősz.: Barton Mac Lane. III. Journal.

SIDY THAL és ADOLF TEFFNER

november hónapban ismét szerepelni fognak az erdélyi zsidó közönség előtt, amely már annyira szívába zártta őket. A társulat rendezője a világhírű

Jacob Sternberg

akinek neve garancia az előadások magas művészi színvonalára. Az előadásra kerülő darabok zenéjét az ismert komponista: MAX HALM szerezte. A társulat 60 tagból, a zenekar 16 tagból áll. A turné során a tagokat és a felszerelést három külön vagon szállítja.

A turné műsorszámai:

A KINCS

Solem Alechem után átmozgotta és színre alkalmazta Jacob Sternberg. Zenéjét: Max Halm.

Színház lángokban

Hatalmas aktuális szatirikus revü. Szövegét írta és rendezte: Jakob Sternberg. Zenéjét szerezte Max Halm.

A turné programja:

November 9. Satumara. " 10-11. Oradea. " 12. Lugoj. " 13. Timisoara. " 14. Timisoara d. u. és este. " 15-16. Arad. " 17. Brasov.

Minden húzás alkalmával mindjobbán bebizonyosodik az AURORA sors-jegyáruda szerencséje.

Elég, hogy egy sorsjegyet vásároljon ettől az árudától, hogy a szerencse az Állami Sorsjáték nagy nyereménye képében felkeresse Ont.

NOVEMBER 15.-ére,

a 15. sorsjáték I. osztályának a húzására

vásároljon sorsjegyet az AURORA sorsjegyarudától.

AURORA

Helyi cím: Kereskedelmi Hitelbank R. T. Cluj, Piata Unirii 20.

KÖZGAZDASÁG

A kolozsvári állandó ipari kiállítás résztvevői

Beszámolt az Uj Kelet a kolozsvári iparkamarában rendezett állandó ipari kiállítás megnyitására, amely országos érdeklődést váltott ki. Ezt a sikert azonban csak részben tulajdoníthatjuk a kezdeményezés ötletességének és eredetiségének, mivel a kiállítás eredményességét elsősorban az ott résztvevő cégek által bemutatott iparművek minősége biztosítja.

Még azok előtt is, akik a kiállító cégek produktumait ismerték, meglepetésszerűen hatott az a gyors fejlődés, amely e vállalatok termelésében részben újabb iparcikkek bevezetése, részben a minőség állandó javítása által jutott kifejezésre. Emiatt szükségesnek találjuk, hogy a kiállításon nagyobb fel-tűnést keltett cégeket röviden méltassuk.

Manufactura Națională de Porțelan Turda S. A. R. Cluj. A porcellángyár, amely a Banca Iliescu igrése alatt áll, ahol igazgatósága és eladási osztálya is működik, tulajdonképpen csak 1935 februárjában alakult és 1936 márciusában kezdte meg termelését. A gyár ennek ellenére január elsején már negyedik kimenekését helyezi üzembe és ezzel termelését havonta 3 vagonra emeli. A vállalat

gyors előretörését kizárólag készítményei minőségének köszönheti. Az állam és a közintézmények egyik legkomolyabb szállítója ma a tordai porcellángyár, azonban a szakmabeli kereskedők polcain is mind nagyobb helyet foglalnak el termékei, melyek az izléses kivitel mellett tartósságukkal szereztek elismerést a vállalatnak. A kiállításon megjelent előkelőségek elismeréssel adták Iliescu Victorinak és az üzem agilis vezetőinek.

Hann és Kelemen chromozóium Cluj, Cal. Regele Carol II. 18 szám. Annak ellenére, hogy e szakmában a kolozsvári piacon több cég működik, a Hann és Kelemen üzem az első helyet biztosította magának, mivel a minőségi munkát ő honosította meg a piacon. A vállalat ugyanis a világmarkát képviselő Blasberg Solingen Merscheid gyár berendezésével van felszerelve és az ő módszerei szerint dolgozik. A kiállítási vitrinjét megvalósították a kifogástalan kivitelről tanuskodtak, hanem oly tartósságról is, amely máris biztosította a vállalat számára a megrendelők teljes bizalmát.

Braun Litográfia Rt. Str. Vasile Goldis 4 szám. Egyike a legkitűnőbb romániai litográfia-üzemeknek. A cég kiállítási vitrinjét szemlélve, megtudjuk, hogy lelvélapok, részvények, csomagolópapírok, címkék, plakátok, transzparensreklámok, lezuhóképek és faltáblák készítésére rendezkedett be. Ugy értesülünk, hogy egyébként is elismerten kitűnő teljesítményei között a transzparens reklámok és lezuhóképek készítésében az egész országban egyedül specialista, Teljesítménye meghaladja az átlagos mesterségbeli produkciókat és bizonyos fokig az iparművészet és litográfia nagyszerű egyesítése jellemzik a Braun litográfiai kiképzett munkáit.

Pillich cukorkagyár, Str. Bob 9. Kiállított vitrinje a csokoládé- és cukorkagyártás remekeit halmozta fel. A megnyitó ünnepségek keretében a gyár kóstolókkal kedveskedett a megjelent üzleti és politikai kapacitásoknak, akik kivétel nélkül elismerésüket fejezték ki az üzlet és a legnagyobb cukorkagyárak teljesítményeivel is vetekedő bonbonok és cukorkák fölött. A gyár azonban nemcsak üzlet és minden kényes izlést kielégítő bonbonjával nyerte meg a megnyitó ünnepség résztvevőit, hanem izléses és nagyszerű süteményeivel is. Nem hiába legkeresettebb cukorkagyára ma Kolozsvárnak.

Industria de Blăna, Cluj, Str. Cantacuzino 31. Izléses és tartós szőrméit régen ismeri a vásárlóközönség. Vitrinjé dísz a kiállításnak. Az üzem rövid fennállása alatt is bebizonyította fejlődőképességét.

Hitler Münchenben ismét felvonult a régi nemzeti szocialista gárda élén. Münchenből jelentik: Mint minden évben, ezidén is, november 9-én a Führer nemzeti szocialista gárda élén megismételte a Felhívás Halle felé vezető uton a töténelmi felvonulást. Jelen voltak mindazok, akik 1923 november 9-én résztvettek a felvonulásban, tehát Rudolf Hess, Göring, Dick és Rosenberg. A felvonulás alatt hi-mkök ismételték a mozgalomért elesett náciakat. Ma első ízben adták hírül a Spanyolországban elesett németek neveit is.

Váratlan Spaak

Brüsszel, november 9. A külügyminiszter te folytatott a kabinet Ejjel 0.40 órakor mentek Spaak lak megindokolták vezése után Spaak mányt már tegnap volna, de ezt még totta. A szocialisták tanácskozásuk

ELE

A kínaiak nyomulása

Tokió, november 9. A japán hivatalos iroda közli, hogy a kínai csapatok partra szálltak a kínai előnyomulásukat toknak előőrséi folyón és elválták a kínai csapatok, a nyugati részén, a tótták állásaikat, ásukat.

A fentiekkel kínai körökben azt bekerítése a japán rosnak a kínaiak délen 1 órakor délen fekvő Lan- val. E körök han tábornok, a Sangh parancsnokának te nok a hónap eljér írónak, hogy no kinaiaikat Sanghai pilők ma számos és délnyugat felé Jefferson angol

koncesszió rendőrgolyó megebesite amely hivatta van ket, teljesen ha fegyvertelen kínai nekültek száma é Szuceu folyó kör nek a kínai csap ná a japánok pa próbálták bevenni után a japánok be.

Sanghái körül zatosan nyomulna mükben, hogy az naiaik aláaknáták nai tiszt szerint a vonulása Sanghái ja a háborúnak.

A japán serege

Mint Sanghái körül a másikra vár koncessziók körül nok kezébe kerül déli határa me osztagok menetel amely Lunghua n nai lakosságot te ták ebből a negye lálnak semmilyen különítmény elfo Minden valószínű öből felől érkező sülnek a Szuceu és teljesen elszige bi résztől.

Egyidejűleg jel kínai katona, aki tartózkodik, el va só szálíg védekez mán a japán reg ezt a negyedét és tak. Nantao egé gyedmillió ember idegen koncesszió

A Reuter jelen hainak a japánok

Váratlan nehézségek merültek fel Spaak kormányalakítása körül

Brüsszel, november 8. (Rador.) Spaak külügyminiszter tegnap este megbeszélést folytatott a kabinet kiszemelt tagjaival. Éjjel 0.40 órakor a katolikus jelöltek elmentek Spaak lakásáról anélkül, hogy ezt megindokolták volna. Az értekezlet befejezése után Spaak kijelentette, hogy a kormányt már tegnap este megalakíthatta volna, de ezt mégis ma délelőttre halasztotta. A szocialisták és liberálisok folytatják tanácskozásukat és ha a kormányban

való részvételre felkért pártok megegyezésre jutnak, Spaak ma az uralkodó elé terjeszti a kabinet névsorát. A brüsszeli értekezlet elnöki minőségében Spaak ma megbeszélést folytat Edennel.

Ujabb brüsszeli jelentés szerint mai kihallgatása után Spaak az újságírók azon kérdésére, lemondott-e a kormányalakításról, így válaszolt: „A tervek nem hiúsultak meg. Még gondolkodom kell, de esetleg minden terv összeomolhat.”

ELESETT SANGHAJ

A kínaiak kiűzték a várost, a japánok megkezdették előnyomulásukat Sanghaj körül. A kínaiak nem tulajdonítanak nagyobb jelentőséget Sanghaj elestének

Tokió, november 8. A Domei japán hivatalos iroda közli, hogy japán csapatok a Hungcseui öbölben levő kínai csapattal szembe szálltak és megkezdtek előnyomulásukat Sanghaj felé. E csapatoknak előőrsi már átkeltek az Uanpu folyón és elválták az összeköttetést Sanghaj, Hangcseu és Ninkgo között. Azok a kínai csapatok, amelyek Sanghaj északnyugati részén, a Linkon Bulvardon tartották állásaikat, megkezdtek visszavonulásukat.

A fentiekkel kapcsolatban japán katonai körökben azt állítják, hogy Sanghaj bekerítése a japán csapatok által és a városnak a kínaiak által való kiűzése ma délután 1 órakor véget ért, egyidejűleg a délen fekvő Lancia-kiülváros elfoglalásával. E körök hangoztatják, hogy Matsui tábornok, a Sanghaj körüli japán erők főparancsnokának tervei beváltak. A tábornok a hónap elején kijelentette az újságíróknak, hogy november 10 előtt kiűzi a kínaiakat Sanghaj területéről. A japán repülőik ma számos bombát dobtak a nyugat és délnyugat felé vonuló kínai csapatokra.

Jefferson angol alattvalót, a nemzetközi koncesszió rendőrfelügyelőjét egy eltévedt golyó megsebesítette. Nantao negyedét, amely hivatalosan befogadni a menekülteket, teljesen hadmentesítették, csupán fegyvertelen kínai rendőrök védik. A menekültek száma állandóan növekszik. A Szuceu folyó körül továbbra is védekeznek a kínai csapatok. Takungpao-nál a japánok partrattett csapatai hiába próbálták bevenni Amoyt. Visszavertésük után a japánok visszavonultak Kingmen-be.

Sanghaj körül a japánok igen elővigyázatosan nyomulnak előre attól való félelmükben, hogy az utakat és hidakat a kínaiak aláaknázták. Egyik magasrangú kínai tiszt szerint a kínai csapatok visszavonulása Sanghainál csupán egyik epizódja a háborúnak.

A japánok Sanghaj elszigetelésére törekednek

Mint Sanghaiból jelentik, egyik pillanatról a másikra várható, hogy a nemzetközi koncessziók körüli összes területek a japánok kezébe kerülnek. A francia koncesszió déli határa mentén japán motorizált osztagok menetelnek az Uanpu folyó felé, amely Lunghua negyed előtt folyik. A kínai lakosságot teljes rendben elváltották ebből a negyedből. A japánok nem találnak semmilyen nehézségre. Egy japán különítmény elfoglalta Csipao negyedét. Minden valószínűség szerint a Hangcseu öböl felől érkező japánok még ma egyenesen a Szuceu folyó irányából jövőekkel és teljesen elszigetelik Sanghait Kína többi részétől.

Egyidejűleg jelentik, hogy az a 10 ezer kínai katona, aki még Nantao negyedében tartózkodik, el van rá tökéve, hogy utolsó szállig védekezni fog. A déltől folyamatosan a japán repülőik élénken bombázták ezt a negyedet és nagyobb tüzeket okoztak. Nantao egész lakossága, háromnegyedmillió ember szakadatlanul özönlik az idegen koncessziók felé.

Fosztogatnak Sanghaiban

A Reuter jelenti Sanghaiból, hogy Sanghainak a japánok által való bekerítése és

a kínai csapatok visszavonulása furcsa helyzetet teremtett. Okuyi látja el továbbra is a polgármesteri teendőket, habár Sanghaj nem kínai város többé. Csang-Kaj Sek marsall pedig a francia koncesszió területén lévő villájában tartózkodik. Az idegen katonai megfigyelők szerint a helyzet a következő: Habár többen vannak, a kínaiak nem mérhetik össze erejüket a számbelileg kevesebb, de jobban felszerelt japánokkal. A mai győzelem elérésében nagy szerepe van a japán repülőeknek. A japán csapatok számos harci kocsi felett is rendelkeznek, nehéztüzérségük is van, sőt a hadihajók útjait is felhasználhatják, amelyek állandóan lötték a kínai állásokat, mielőtt Csapait feladták volna. Több százezer kínai menekült jutott abba a helyzetbe, hogy el van szigetelve Kína többi részétől a Sanghait körülvevő japán kordon által. A város körüli gazdag termőföldek, amelyek a város élelmezését látják el a multban, elhagyatottak. A városban sok helyütt fosztogattak és néhány angol meg amerikai tulajdonban lévő házat kiraboltak. A kínai csapatok sietős elvonulása pánikot keltett Nantao polgári lakossága körében. A japánok úgy látszik nem akarják követni a kínaiakat, mint október 27-én tették, amikor a kínaiak elsősorban vonultak vissza tömegesen.

Peking, november 8. (Rador.) A japán csapatok elfoglalták Tayauanfut. A kínai helyőrség teljesen megsemmisült.

Nankingot akarják elfoglalni a japánok

Ujabb sanghaji jelentés szerint a kínai főparancsnokság utasítást adott csapatainak a szuceui frontról való visszavonulására. A Nantaunál állomásozó csapatok parancsot kaptak, hogy vedjék meg ezt a területet, utolsó cspp vérükig. Ecélből levegőbe röptették a Sanghaj déli bejáratát szolgáló hidat. Sugiama japán hadügyminiszter kijelentette, hogy Sanghajt a japán csapatok rövidesen bekerítik. Japán el van határozva, hogy a háborút lefolytatja, elfoglalja Nankingot és ha szükségesnek látszik, még tovább nyomul előre. A kínai problémát véglegesen meg akarják oldani.

Rövid hírek mindennap. Mint Istesből jelentik, ma délelőtt 75 katonai repülő szállt fel, hogy kész legyen az indoknai, északafrikai és nyugatafrikai francia hadgyakorlatokon. — György angol király tegnap este a Buckingham-palotában vacsora után adott a bolgár és görög királyok tiszteletére. Megjelent a vacsorán Mary királyné és számos angol előkelőség is. — A havi kimutatás értelmében szeptember 14-től október 18-ig 51.000-el emelkedett a munkanélküliek száma Angliában. Október 18-án összesen 1.390.249 különböző munkanélküli volt Angliában. — Paraguay fővárosában, Assuncionban az ostromállapotot felfüggesztették. A Conceptionban, a zendülés alkalmával letartóztatott egyéneket szabadonbocsátották. — Faruk egyiptomi király január 20-án tartja esküvőjét. — A lengyel hatóságok Bialystock vajdaság két területében betiltották a nemzeti demokráta párt működését a párt tagjai által szított antiszemita kilengések miatt. — Fegyveres rablók áradtak meg és fosztottak ki négy teherautót a mexikói Celava mellett. Más száz főre rugó rablócsapat megtámadta Puebla városát és megölt egy telepezt. A visszavonuló banditák magukkal vitték a lakosság összes lovait és állatait, valamint értéktárgyait.

Mussolini idősebbik fia a spanyol kormány-csapatok foglya?

Az olasz cáfolatok ellenére a Le Matin azt hangoztatja, hogy Bruno Mussolini fogságba esett

London, november 9. (Rador.) Az alsóház tegnap esti ülésén Edennek a spanyol nemzetiekkel való viszonyáról adott felvilágosításai után a munkáspárt által előterjesztett bizalmatlansági indítványt 241 szavazattal 107 ellenében elutasították.

Egyidejű párizsi jelentés szerint a Le Matin azt írja, hogy dacára minden római cáfolatnak, a Duce nagyobbik fiát, Bruno Mussolinit a kormánycsapatok foglyul ejtették. Bruno Mussolini gépe a kormány területén lezuhant. A spanyol nagykövetség hangoztatja, hogy

nincsen tudomása Bruno Mussolini sorsáról. Az olasz nagykövetség azt állítja, hogy nem volt tájékoztatva a fiatal pilótatiszt utjairól. Az olasz sajtó és propagandaminiszter egy angol újságíró kérdésére a következőket mondotta: „Bruno életben van és egészséges. Azon hírek, amelyek szerint halott lenne, vagy megsebesült volna és foglyul ejtették, alaptalanok. Nem közölhetjük, jelenleg hol tartózkodik, mert bizonyos katonai megbízatása van.”

Lilleben letartóztattak egy magyar terroristát, aki állítólag résztvett Sándor király meggyilkolásában is

LILLE, november 8. (Rador.) Buday Kálmán magyar terroristát letartóztatták. Csomagjában fontos, még nem részletezett bizonyítékokat találtak. Buday Budapestben született, jogot végzett és 1932-ben a Népszövetség ülésén több lövést adott le. Több térképet is találtak nála, amikben a jelzéseket a francia rendőrség próbálja megfejteni.

A párizsi Le Matin híradása szerint, Buday Kálmán magyar terroristánál fekete álcacot és 34 különböző névre szóló igazolványokat találtak. Megtalálták nála Marseille város térképét és egy titokzatos térképet, amiből arra következtetnek, hogy része lehetett Sándor jugoszláv király meggyilkolásában.

A frank stabilizációjának fenn-tartása érdekében exportált Párizsba Washington tíz és negyedmillió aranydollárt

Tegnap Londonban rendkívül alacsonyan jegyezték a dollárt

Washington, november 8. (Rador.) Az Egyesült Államok a háromhatalmi pénzügyi megegyezés aláírása óta elsősorban exportálnak aranyat. A Normandie fedélzetén 10.250.000 aranydollárt küldtek Franciaországba. A pénzügyminisztérium kijelentette, hogy az amerikai stabilizációs alaphoz, amely 1250 millió dollárt tesz ki, kész eladni bármennyit a külföld számára, mert ez semmilyen sem rontana, a belső helyzeten és hogy a francia vásárlás hivatalosan megakadályozza a frank árfolyamának emelkedését és biztosítja a háromhatalmi egyezményben megállapított viszonylagos stabilizációt. A pénzügyminiszter célzott arra, hogy más államok is érintkezésbe lépjenek az amerikai kormány-

nyal aranyvásárlás céljából.

London, november 8. (Rador.) A tőzsdén tegnap az amerikai dollárt olyan alacsonyan jegyezték, amire 1936 szeptember óta nem volt példa. Adott pillanatban a dollárt a fonttal szemben 5.03 árfolyamon jegyezték. Egyidejűleg jelentős aranykezeslet mutatkozott. Ezt a tömeges európai aranyvisszatéréssel magyarázzák.

— November 17-én újra megnyitják a párizsi nemzetközi kiállítást. Párizsból jelentik: A mai minisztertanács elhatározta, hogy 1937 november 17-én újból megnyitják a nemzetközi kiállítást és azt 1938-ban is nyitva tartják.

UJ KELET Legújabb hírek

Oroszország az Olaszországgal való diplomáciai viszony megszakítására készül?

Brüsszelben közös tüntetésre készülnek Anglia, Franciaország, az Egyesült Államok és Szovjet-Oroszország a római egyezmény ellen?

Eden állítólag kész angol-amerikai megegyezés tervét viszi Brüsszelbe

Mint azt az Uj Kelet tegnapi számában jelentettük, a Rómában pár nappal ezelőtt aláírt német-olasz-japán bolsevista-ellenes paktumot úgy Párizsban, mint Londonban és Moszkvában a legnagyobb megdöbbenéssel fogadták. A francia és angol sajtó pártmunkálatra való tekintet nélkül ama nézetének adott kifejezést, hogy

a Rómában aláírásra került bolsevista-ellenes paktum csak álca és ürügy, amely mögött Róma, Berlin és Tokió világméretű törekvései húzódnak meg és amely lényegében nem is annyira Moszkva, mint London és Párizs ellen irányul.

A párizsi és londoni sajtó megállapításával egyidejűleg a jelenleg Brüsszelben tartózkodó és a kilenchatalmi értekezleten résztvevő delegátusok sürgős tanácskozásra ültek össze, éppen a római három paktum ügyében.

E tárgyalások közül a legfigyelemreméltóbb Norman Dawis amerikai delegátus és Litvinov szovjet megbízott megbeszélése,

amelyet a szovjetek és az Egyesült Államok közötti közlekedés jelenleg lehet tekinteni.

A londoni és párizsi sajtó kommentárjaiból már a tegnapi napon félreérthetetlenül kiderült, hogy a Róma-Berlin-Tokió között létrejött bolsevista-ellenes paktum lényeges közlekedést teremtett a szovjetek és Anglia, illetőleg Franciaország között. Ezt a közlekedést látszik igazolni az a Brüsszelből kelteztett jelentés is, mely szerint a brüsszeli Csendes óceáni értekezleten képviselt delegátusok némelyike azon feltevésnek adott kifejezést, hogy a brüsszeli értekezlet ismét összeülő plénumának tanácskozásait

az Egyesült Államok, Anglia és a szovjetek fel fogják használni arra, hogy közösen tüntessenek a római kommunista-ellenes paktum ellen.

A fenti feltevéssel egyidejűleg ugyanezekben a körökben állítólag arról is tudnak, hogy Eden az Egyesült Államokkal való megegyezés érdekében egy teljesen kidolgozott angol tervvel fog Brüsszelbe érkezni.

Mint Brüsszelből jelentik, a tegnapi nap folyamán Norman Dawis és Litvinov között történt beható megbeszélés szintén a fent említett államok képviselőinek közös demonstrációjára vonatkozott.

Egyidejű londoni jelentés szerint Eden az alsóház tegnapi ülésén bejelentette, hogy Brüsszelbe megy, mert Angliát ismét ő fogja a ma összeülő konferencián képviselni. Erre — mint Eden mondotta — annál is inkább szükség van, mert

a japán kormány azt a megállapítást tette, hogy figyelmesen tanulmányozza ugyan a hozzáintézett és a brüsszeli értekezleten megszövegezett felhívást, de nem látja okát annak, hogy eddigi álláspontját megváltoztassa,

ami azt jelenti, hogy a kilenchatalmi értekezlet történt újabb meghívást Tokió ismételt visszautasítja.

A római szovjetkötet Ciano tudomása hozta, hogy Oroszország barátságosan lépésnek tekinti Olaszország csatlakozását a bolsevista-ellenes frontoz.

Mint az Uj Kelet tegnapi számában jelentette,

a római szovjet nagykövet tegnap megjelent az olasz külügyminisztériumban és kormányára nevében tiltakozott Olaszországnak a kommunista-ellenes frontoz való lecsatlakozása miatt.

Olasz politikai körök ezzel kapcsolatban azt állítják, hogy visszautasították a szovjetkötet tiltakozását és kijelentették, hogy egyezményük egyetlen állam ellen sem irányul, így tehát a szovjetkötetellenesség ellen

sem. Ciano még hozzáfűzte, hogy bármelyik hatalom hozzájárulhat ehhez az egyezményhez. Római diplomáciai körökben a leghatározottabban tiltakoznak az ellen a híresztelés ellen, mintha Mussolininek Rómába való visszatérése összefüggésbe állana a szovjetek tiltakozásával.

Ujabb római hivatalos jelentés szerint a római szovjet nagykövet Ciano külügyminiszter tudomására hozta, miszerint Olaszországnak a kommunista-ellenes frontoz való csatlakozását barátságosan lépésnek minősítik.

A római szovjetkötetnek Rómában történt tiltakozásával kapcsolatban a Le Figaro című párizsi lap azt a szancziós megállapítást teszi, hogy

a szovjetek római lépése tullepi az egyszerű diplomáciai tiltakozás keretét. A szovjetkötet szancziókat igényel Olaszország ellen, ami a jelen esetben az orosz-olasz diplomáciai viszony megszakításra vezethet.

A többi francia lapok is tovább foglalkoznak a római kommunista-ellenes egyezményrel. Az Echo de Paris szerint a német és olasz diplomácia számára mindenképpel beavatkozási lehetőséget teremt más államok belügyeibe és minden valószínűség szerint előszöriban Közép-Európa felé jelent fenyegetést.

A La Republique rámutat arra, hogy a paktumban hangoztatott kommunista veszély csak ürügy, mert bármikor fel lehet kelteni a kommunista veszély látszatát, mint például Franciaországban is.

A paktum igazi célja: a három állam világméretű törekvéseinek realizálása.

Ezzel szemben kétségtelen tény az, hogy a három aláíró állam népei nem állanak azon a magaslaton, hogy ezt a küldetést magukénak vallhassák.

A lengyel külügyminisztérium a római paktum ellen

A Havas varsói jelentése szerint a lengyel külügyminisztériumhoz közelálló körökben a római paktummal kapcsolatban kijelentették, hogy

Lengyelország számára nem merülhet fel a paktumhoz való csatlakozás kérdése, mert a paktum komány, mint eddig is, minden általa megfelelőnek tartott eszközzel harcolni fog a kommunizmus ellen. Lengyelország hű marad a kétoldali szövődések lendületéhez és ellenzi az ellentétes eszmei csoportosulások kialakulását. Lengyelország csatlakozása tehát ellentétben állana hagyományos egyensúly-politikájával, amit Németország és Oroszországgal való közvetlen szomszédai helyzete diktál.

Müncheni jelentés szerint Hitler kancellár tegnap este az 1923-ik évi nemzeti szocialista

Szerencsés sorsjegyet

a 15-ik sorsjáték I. osztályára csak

Hermes

(Herescu és Florescu) sorsjegyirodában vegyen Cluj, Piața Unirii 1.

fortadalom évfordulója alkalmával felszólalt és rámutatott arra, hogy a párt a nemzetvétele óta Németországnak sikerült új kapcsolatokat teremtenie, amelyek nem egyeznek ugyan Genf felfogásával, de annál inkább Németország érdekeivel. Megfelelnek más népek érdekeinek is, amelyek Németországgal kapcsolatokat teremtenek. Ezen hasznos tényezőket felhasználva Olaszország, Japán és Németország egyezsége kötött, amely ma egy hatalmas világháromszöget képez. Németország biztos benne, hogy légi ellenfele, a szovjet erőfeszítései az embeleség szétbuzása érdekében ezentul sokkal nehezebbek lesznek és a fenti háromszög egyre jobban meg fog erősödni.

A varsói szovjetkötet demarstot intézett Lengyelországhoz az antikomunista paktum ügyében

Varsói jelentés szerint Vinogradov varsói szovjet ügyvivő demarstot intézett Beck külügyminiszterhez, közölve vele, hogy amennyiben a lengyel kormány hozzájárulna a német-olasz-japán antikomunista paktumhoz, a szovjet ebben ellenséges gesztust látna kormányával szemben.

Más észről megbizható helyről közlik, hogy Davtian, a szovjet eddigi varsói nagykövete, aki előzőleg visszatért Moszkvába, lemondott méltóságáról és kilépett a diplomáciai karból. A követség vezetésével Vinogradov ügyvivőt bízták meg.

Taxa postala
No. 224711/029.
10. Telefon:
Bucuresta 11
avre 500, eg
Havre:
12, eg
detécek díjaz
KELET" a t.
zsdóság egyet.
ja. Cikkekink u
forrás megjelöl

lorg

Vaida-Mihai
hajlan

Pente

Bucuresti, no
tud.) A politika
van. A pártvez
egymást követik
az audienciák a
zö alkotmányos
bírnak. Az uralk
litikai élet össz
véleményét, mi
jelenlegi formác
nyujtaná lemond
holnap, azaz pé
rülni. Az a párt
után Tatarescu
után elsőnek k
késéskivül a k
majd a kormány
dése e pillanatb

Nemzeti para
tatják, hogy az
tént semmi, am
a kormányválsá
nyek között fo
a nemzeti para
val. Az igazság
zeti parasztpár
kevesebb látsza
hétrel ezelőtt.
legfeljebb 48 ó
vajjon utolsó
ver volt-e a n
nációk háttérbe
ezek a hírek a
fejezői voltak.
denesetre kö
nyilag a Tata
nak megújítás
legvalószínűbb
ség azonban n
három nap vá
mány kiheveze
rövid idő épp
természetes m
zeti parasztpá
mint ahogyan
mány meghoss
lepetésszerű fo
kanását.

Dinu Brati
ciája után fog
akivel kicserél
zett benyomás
után Inculet,
togatását fog
nasovici közle
runkulózisban
avatkozást ha
rohamára Te
mondott:

— Nem tel
tot. Csak a n
beszélni majd.

Ugyancsak
audiencián Gr
tiv párt elnök
halacheval az
sait. Ezután

Capitol Mozdó

Ma premier! Megérkezett!

Beniamino GIGLI

a világ legelső tenoristájának legújabb és legszencziósabb filmje:

Ölensége énekese

Műsor előtt új világhíradó!

Jegyelővétel: Telefon 12-50.

A szülőgyilkos Sile Constantinescu az esküdszék előtt

Bucuresti, november 9. Ma kezdődött meg a bucaresti esküdszék előtt a szülőgyilkos Sile Constantinescu diák bűnperének tárgyalása. Constantinescu fegyverruhában áll bírái előtt, barátja, Ada Solomon, aki szabadlábon védekezik, uccal ruhában jelent meg az esküdszék előtt. Constantinescu már lemondott arról, hogy az örüllet szimulálja és normálisan viselkedik. A vádirat felolvasása

után Constantinescu szenttelen hangon mondta el, hogyan sujtott háromszor fejével az apjára, majd kötéllel megfojtotta. Mint-hogy anyja váratlanul a szobába lépett, őt is megfojtotta, minthogy a holttestek nem fértek be a kazánba, szétdarabolta őket. A tárgyalást ezután felfüggesztették és másnapra halasztották.

A Palestina-kérdés a mandatumbizottság előtt

Genf, november 9. A mandátum bizottság 33-ik ülészakán összeülve tegnap tanulmányozta a francia gyarmatiügyi minisztérium jelentését Szíria, Líbanon, Togo és Kamerunra vonatkozólag, továbbá Japán cseferátumát Csingtau és a többi volt német területéről, végül egy Palestina felosztás ellenes memorandumot és a volt német keletafrikai német lakosság beadványát.

Je'uzsálem, november 9. Ismétlen tettesek elvágták a telefonhuzalokat Tel-Aviv és Haifa között.

Je'uzsálem, november 9. Jeruzsálemtől 14 kilométernyire egy zsidó telep 6 lakóját ismeretlenek megtámadták. Ötön közülük súlyos sérüléseket szenvedtek.

Folyik az olasz erők kivonása Spanyolországból

London, november 9. A Manchester Guardian szerint az olaszok a repülőkon, tüzérség és motorizált egységeken kívül kivonják erőiket Spanyolországból. E pillanatban legfeljebb 50-60 ezer olasz önkéntes harcol Franco tábornok csapatai között. A német önkéntesek száma viszont meghaladja a tízezeret. Másrésztől az orosz önkéntesek egy részét is kivonták a kormánypart frontról. Közöttük számos pilóta és vezérkari tiszt szerepel. Az önkéntesek arányszáma pillanatnyilag 10:1 a felkelők javára.

Eredeti közlemény.

4 évig szenvedtem állandóan a legkinzobb gyomor-fojaldalmaktól...

Const. D. P. Neagu, Chiojd. Jud. Buzau f. évi április 7-én következő levelet küldi nekünk:

"Tisztelettel hozom a sz. tudomásukra, hogy 4 évig kereszttül szenvedtem állandóan a legkinzobb gyomorhajban, míg cca két hete — hála az lapokban közölt értesítéseimnek — informálódtam az Önök Gastro D. gyógyszeréről, melyet megvásárolva ki-jelenthetem, hogy rövid használat után nálam olyan, szinte hihetetlen eredmény mutatkozott, hogy eddigi borzalmas fájdalommat teljesen lecsendesítette, miért kérem fogadják legújabb közlönetemet. Sziveskedjenek nagyszerűen bevált gyógyszerükhöz még egy üveget utánvétellel küldeni, hogy a kurát folytathassam".

Mit lehet fenti, mindenki rendelkezésére álló öszinte sorokhoz még hozzáfűznünk?

Gastro D. kapható gyógyszerárakban és drogériákban, vagy megrendelhető 135 lej utánvét mellett Császár E. gyógyszerárban Bucuresti, Calea Victoriei 124.

Nem megy a Windsor herceg Oroszországba

Párizs, november 8. A windsori herceg cáfolja a hírt, amely szerint Oroszországba akart volna utazni az orosz munkás és paraszt életének tanulmányozására.

FRATERNITAS Húgy és Lapátadó R. T. nyomdája Cluj, Strada Baron L. Pop 10. Telefonszám: 18-00.

GENEVA